

Anna Söderling och Mikael Lindgren spelar alla roller i Västerbottensteaterns "Kejsarn av Portugallien". Framförallt kretsar berättelsen kring Jan och Kattrina.

I "Kejsarn av Portugallien" får dottern Klara Gulla en klärröjning som hon ofta bär.

Föreställningen spelas till 14 november i Skellefteå, och turnerar senare i Umeå, Robertsfors, Arvidsjaur, Piteå, Norsjö, Luleå, Boliden, Malå, Vilhelmina och Lycksele.

När dottern Klara Gulla försvinner så djupdyker pappa Jan i sina egna fantasier, där dottern är kejsarinna och han kejsare.

Berörande version av Selma

SKELLEFTEÅ

En fader som konsumeras av saknaden efter sin dotter, en moder som måste hantera hur han försvinner in i sin alternativa verklighet. Klassikeråret på Västerbottensteatern binds ihop med Selma Lagerlöfs "Kejsarn av Portugallien" – och ensemblen träffar rätt på skälvanande smärtpunkter.

Platsen är Skrolycka i Askedalarna. Jan och Kattrina gifter sig, mest för att kunna skapa

ett eget hem. Torparlivet är kargt, hårt och slitsamt, med arbete på dagsverket och en

mark som tillhör husbonden. Men så föds Klara Fina Gulleborg, namngiven av självaste solen, finurlig, klok och rolig. Från stunden Jan håller flickan i famnen förändras allt. I bröstet börjar ett slumrande hjärta dunka, en faderskärlek så stark att allt annat sjunker undan.

När Klara Gulla fyller 17 år vill den nya husbonden ha betalt för marken, och hon åker iväg till Stockholm för att samla ihop pengar. För Jans hjärta, som i 17 år dunkat starkt och stort för Klara

Gulla, blir separationen för svår. Varje dag väntar han vid bryggan och vinkar till ångbåten. Varje dag vänder han hem, ensam. Han formar sin egen verklighet kring varandra. Och om hon är kejsarinna så är Jan i själva verket kejsare.

Selma Lagerlöfs "Kejsarn av Portugallien" är en av hennes mest lästa och tolkade verk. Det är inte konstigt. Berät-

telsen bultar av kärlek som svår. Varje dag väntar han vid bryggan och vinkar till ångbåten. Varje dag vänder han hem, ensam. Han formar sin egen verklighet kring varandra. Och om hon är kejsarinna så är Jan i själva verket kejsare.

På förhand känns det där för lövande att det är just den historien Västerbottensteatern valt att binda ihop sitt klassikerår med. Originalberättelsen kryllar av ett rikt persongalleri, med karaktärer som Ol-Bengtson och Agrippa. Men när Västerbottensteatern tar Skrolycka till scenen gör de det med bara

två skådespelare – Mikael Lindgren och Anna Söderling. Farhågan kring att det inte skulle vara nog skingras så fort de kliver in på scenen.

Regissör Åsa Ekberg har valt att skala av berättelsen och fokusera på själva essensen: Jans bultande kärlek till Klara Gulla och vad den gör med honom, men också vad som händer med Jan och Kattrina när Klara Gulla är borta. Formerna är klassisk berättarteater, där makarna tar publiken i handen och leder dem igenom uppväxten, Portugal-

Lagerlöfs klassiker

liens intåg i Jans huvud och till slut, Klara Gullas återvändande efter 15 långa år.

För att en sådan premis ska fungera, att två personer gestaltar alla roller, krävs skickliga skådespelare. Och det är precis vad Mikael Lindgren och Anna Söderling är. Med små medel, förändrade röstuttryck och kostymdetaljer skiftar de mellan Jan och Klara Gulla, Kattrina och Notbindar-Ola sömlöst och utan avbrott i känslöstämningen. De lyckas ringa in allas våra smärtpunkter: att som barn lämna sina föräldrar för

en ny tillvaro, att som förälder bli lämnad av sitt barn, att möta smärta så svår att verkliga livet ter sig omöjligt att leva.

Samtidigt rockar Västerbottensteaterns version en del på originalberättelsen – Kattrinas kärlek och perspektiv får större plats, liksom relationen mellan henne och Jan. Hennes kärlek till Klara Gulla är lika stark, men istället för att kröna henne till kejsarinna står Kattrina stadigt på jorden, tar med ömhet hand om Jan samtidigt

som hon uppmuntrar Klara Gulla att hitta sin egen plats i världen.

I slutändan handlar Västerbottensteaterns "Kejsarn av Portugallien" lika mycket

om moderskärlek, som om faderskärlek.

Maria Wallin
maria.wallin@norrnan.se